| | |
|---|---|
| Súd: | Okresný súd Vranov nad Topľou |
| Spisová značka: | 4Csp/54/2022 |
| Identifikačné číslo súdneho spisu: | 8822201311 |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 07. 02. 2023 |
| Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: | JUDr. Barbora Kovaliková |
| ECLI: | ECLI:SK:OSVT:2023:8822201311.4 |

# ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Barborou Kovalikovou, v spore žalobcu: X.. S. D., R.. XX. XX. XXXX, T. D. I. XX/XX, XXX XX I. N., zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s. r. o., Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466 proti žalovanej: POHOTOVOSŤ, s. r. o., Pribinova 25, 811 089 Bratislava, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 1.100,00 eur s príslušenstvom, t a k t o

**r o z h o d o l :**

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi finančné zadosťučinenie v sume 500,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

**o d ô v o d n e n i e :**

1. Žalobca sa žalobou podanou tunajšiemu súdu dňa 01. 06. 2022 domáhal voči žalovanému zaplatenia finančného zadosťučinenia v sume 1.100,- eur a náhrady trov konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že medzi žalobcom ako spotrebiteľom a žalovaným ako veriteľom došlo k uzatvoreniu Zmluvy o úvere č. 632007 zo dňa 26. 10. 2014, Zmluvy o úvere č. 8600101 zo dňa 14. 07. 2006, Zmluvy o úvere č. 8341336 zo dňa 31. 01. 2007, Zmluvy o úvere č. 803401475 zo dňa 12. 07. 2012, Zmluvy o úvere č. 803401689 zo dňa 28. 11. 2012, Zmluvy o úvere č. 803401689 zo dňa 12. 02. 2013, Zmluvy o úvere č. 803401907 zo dňa 27. 03. 2013, Zmluvy o úvere č. 803401983 zo dňa 07. 05. 2013 a Zmluvy o úvere č. 8034002015 zo dňa 04. 06. 2013. Z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetných zmlúv bol žalobca povinný veriteľovi uhradiť iba skutočne poskytnuté finančné prostriedky na podklade týchto zmlúv (istín poskytnutého úveru). Vzhľadom na to, že žalobca na predmetné zmluvy veriteľovi uhradil finančné prostriedky značne prevyšujúce poskytnuté plnenia zo strany veriteľa, na ktoré veriteľ nemal právny nárok, na strane veriteľa došlo k bezdôvodnému obohateniu, vydania ktorého sa žalobca domáhal v konaní vedenom pred Okresným súdom Vranov nad Topľou pod sp. zn.: 5C/150/2016. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 11. 06. 2018, vydaným pod sp. zn.: 5C/150/2016 - 204, v spojení s Rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 23. 10. 2019, vydaným pod sp. zn.: 23Co/173/2018 - 285, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 15. 11. 2019, došlo zo strany súdu k právoplatnému uloženiu povinnosti žalovaného vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 2.428,61 eur spolu s príslušenstvom, a to z dôvodu, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu práv na ochranu spotrebiteľa, garantovaných ustanoveniami § 52 a nasledujúce zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, bližšie špecifikovaných v predmetných rozhodnutiach. Vzhľadom na to, že žalobca si úspešne uplatnil porušenie svojich práv

na súde, je zrejmé, že v prejednávanom prípade sú splnené všetky zákonom požadované podmienky pre priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenia zo strany súdu. Žalobca si touto žalobou uplatňuje nárok na vydanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.100,- eur zo strany žalovaného. Vznik ujmy v konaní o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je potrebné skúmať a zo strany žalobcu preukazovať, nakoľko na vznik tohto práva postačuje samotné porušenie práva alebo povinnosti, čo v prejednávanom prípade je naplnené a potvrdené právoplatným Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 11. 06. 2018, vydaným pod sp. zn.: 5C/150/2016 - 204, v spojení s Rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 23. 10. 2019, vydaným pod sp. zn.: 23Co/173/2018 - 285. Jediným kritériom posúdenia výšky primeraného finančného zadosťučinenia je primeranosť. Vzhľadom na to, že zo strany žalovaného došlo k neprijateľnému konaniu už na počiatku ich zmluvného vzťahu a toto vyústilo do náročného konania pred všeobecným súdom, kde spotrebiteľ obhajoval svoje porušené práva, a v ktorom bol žalobca úspešný, spotrebiteľ si na základe vyššie uvedeného uplatňuje finančné zadosťučinenie v sume 1.100,- eur, ktorú vzhľadom na vyššie uvedené považuje za primeranú.

3. K žalobe sa vyjadril dňa 01. 11. 2022 žalovaný, ktorý uviedol, že podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „ZoS“) druhá veta „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“ Predmetné ustanovenie síce priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia, avšak toto ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne. Pri rozhodovaní o tom či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie a v akej výške je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušení. Žalovaný má za to, že predmetné rozhodnutia súdu, ktoré uvádza žalobca majú dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Žalovaný považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaného prípadu prípadne priznanú náhradu finančného zadosťučinenia za neprimerane prísnu a založenú na svojvoľnom a arbitrárnom výklade práva. V tomto kontexte je dôležitý gramatický výklad slova „primerane“. Krátky slovník slovenského jazyka (štvrté, doplnené a upravené vydanie. Redigovali: J. Kačala - M. Pisárčiková - M. Považaj. Bratislava: Veda 2003) príslovku primerane spája so slovom vhodne. Takisto synonymický slovník slovenčiny (tretie, nezmenené vydanie, Veda 2004) spája slovo primerane s významom vhodne, vyhovujúc požiadavkám, spĺňajúc požiadavky, náležitým spôsobom. Slovník slovenského jazyka z rokov 1959-1968 (hlavný redaktor dr. Štefan Peciar, CSc. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 1959 - 1968) vykladal pojem prídavného mena „primeraný“ ako hodiaci sa do nejakých okolností, do istého prostredia; vhodný, príhodný, náležitý. Ako bolo uvedené vyššie priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Porušenie práve by nebolo možné napraviť inak napríklad v tom prípade, ak by Žalobcovo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo premlčané. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochranu nie len jeho deklaráciu. Žalobca má za to, že opätovné sankcionovanie by bolo vzhľadom na prechádzajúce konanie neprimerane prísne. Žalovaný je ďalej toho názoru, že Žalobcovi žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Primerané finančné zadosťučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie alebo prípadnú náhradu škody. Priznanie žalobkyne požadovaných finančných prostriedkov by prichádzalo do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva už nie je možné napraviť inak. Žalobca bol vo svojich konaniach úspešný, a preto už raz došlo k náprave porušeného práva. Žalovaný si na tomto mieste dovoľuje úctivo požiadať príslušný súd, aby pri posudzovaní Žalobcom uplatneného práva posudzoval konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu Žalobcu a Žalovaného a pri rozhodovaní vzal do úvahy aj konanie Žalobcu, ktorý sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sám konal v rámci kontraktačného postupu ľahostajne, keď svojim podpisom vyhlásil, že súhlasí

s obsahom Zmluvy, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Žalobca svojim podpisom na Zmluve ďalej prehlásil, že si Zmluvu prečítal, že ju uzatvoril vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok. Žalobca mal možnosť si Zmluvu pred jej podpisom prečítať. Žalovaný teda poskytol Žalobcovi úver v dobrej viere, že sú mu známe zmluvné dojednania. Za spornú považuje Žalovaný aj výšku požadovanej náhrady finančného zadosťučinenia. Žalobca nijako relevantne neodôvodnil výšku požadovaného finančného zadosťučinenia (odhadom určené), ktoré určite nie je primerané a čo teda považuje za primeranosť. Ust. § 3 ods. 5 ZoS je zákonným ustanovením s relatívne vágnou hypotézou. Predpoklady priznania finančného zadosťučinenia sú nasledujúce: - porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej ZoS a osobitnými predpismi, - úspešné uplatnenie porušeného práva alebo povinnosti, - primeranosť zadosťučinenia, - zodpovedná osoba. Všetky vyššie uvedené predpoklady priznania finančného zadosťučinenia musia byť naplnené kumulatívne, t. j. nepostačuje naplnenie len niektorých z nich, ale musia byť naplnené všetky súčasne. Vágnosť pojmu „primeranosť“ umožňuje subjektívny výklad a v praxi spôsobuje aplikačné problémy. V zákone nie je bližšie konkretizované podľa akých kritérií sa má posudzovať, či je priznanie finančného zadosťučinenia primerané. Účelom predmetného ustanovenia je často deklarovaná generálna prevencia, ponímaná najčastejšie ako prostriedok zamedzenia zneužívania silnejšieho postavenia dodávateľa v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia však nemá a nesmie slúžiť ako prostriedok ospravedlňujúci ľahostajnosť spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právneho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby sa sám zaujímal o svoje povinnosti plynúce mu z existujúceho záväzkovo - právneho vzťahu. Dodávateľ spotrebiteľa (v danom prípade Žalovaný Žalobcu) nijakým spôsobom nenútil vstúpiť do záväzkovo - právneho vzťahu a vo väčšine prípadov mu umožní sa so zmluvnými dojednaniami oboznámiť. Skutočnosť, že spotrebiteľ (Žalobca) neprejavuje absolútne žiaden záujem oboznámiť sa so zmluvnými ustanoveniami a pochopiť ich obsah nemôže byť automaticky na ujmu dodávateľa. Primerané finančné zadosťučinenie ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry nesleduje reparačnú funkciu, tak ako je to v prípade náhrady škody. „Přiměřené zadostiučinení je chápáno jako nástroj k odstránění újmy nemateriálního charakteru, tedy nikoliv jako náhrada za způsobenou materiální škodu.“ K tomuto Najvyšší súd Českej republiky uviedol: „Právní praxe i teorie jsou zajedno v tom, že nárok na přiměřené zadostiučinění je nárokem, jímž se reparuje újma nemateriální povahy. Tento aspekt vyvěrá již z podstaty tohoto nároku, který se označuje jako zadostiučinění neboli satisfakce, aby se již v názvu zdůraznila jeho imateriální povaha.“ Primerané finančné zadosťučinenie má nesporne sankčnú funkciu a jeho cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti (v zmysle generálnej prevencie). Sankčná funkcia primeraného finančného zadosťučinenia teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej funkcie, teda funkciu preventívnu. Nemožno však opomenúť, že práve inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. Preventívna funkcia primeraného finančného zadosťučinenia má pôsobiť naprieč existujúcich spotrebiteľských prácnych vzťahov, t. j. má pôsobiť aj na dodávateľa ale aj na spotrebiteľa. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia každému subjektu, t. j. aj subjektu správajúcemu sa ľahostajne v žiadnom prípade nemožno chápať ako pozitívne preventívne pôsobenie. Práve naopak, takýto postup v aplikačnej praxi súdov by mal za následok ľahostajnosť každého spotrebiteľa, ktorý dôverujúc bezhraničnej ochrane súdov, bude vstupovať do akéhokoľvek právneho vzťahu bez toho, aby sa spoliehal aj na vlastný úsudok. V prípade, ak bola spotrebiteľovi skutočne spôsobená ujma sa do popredia dostáva kompenzačná funkcia (restitutio in integrum), t. j. navrátenia do predošlého stavu. V danom prípade bolo Žalobcovi priznané právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, a teda nie je čo kompenzovať. Žalobca považuje finančné zadosťučinenie, uplatnené Žalobcom (vo výške 1.100,- eur) za poskytujúce ochranu a ospravedlňujúce ľahostajnosť Žalobcu. Takto priznané finančné zadosťučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé, pretože ide len o niekoľkonásobné uplatnenie a priznanie sumy bezdôvodného obohatenia. Určenie konkrétnej výšky je síce vo výlučnej kompetencii všeobecných súdov, ktoré sú povinné individuálne posúdiť každý jednotlivý prípad s ohľadom na kritériá stanovené v zákone, avšak tieto sú povinné priznanú výšku finančného zadosťučinenia aj riadne odôvodniť s poukazom na nemateriálnu ujmu, ktorá spotrebiteľovi vznikla. Vo vnútroštátnom prostredí môže byť teda vytvorený a aplikovaný vlastný model sankcionovania tak, aby bola možná náprava súladná s právnym poriadkom. „Výše soudem přiznaného zadostiučinění musí odpovídat výši přiznaného zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích shodují a významnější odchylka je v tomto směru možná jen tehdy, bude-li též soudem řádně a

přesvědčivě zdůvodněna. Neshledá-li soud takový případ, který by se v podstatných znacích shodoval s projednávanou věcí, je třeba provést srovnání s jinými případy náhrad nemajetkové újmy. Soud přitom neopomene uvést podstatné společné a rozdílné znaky a v odůvodnění svého rozhodnutí vysvětlit, jakým způsobem se tyto společné a rozdílné znaky promítly do výše stanoveného zadostiučinění, tj. z jakého důvodu je přiznané zadostiučinění přiměřené ve srovnání s jiným zadostiučiněním přiznaným z jiného právního důvodu. Nebude-li možné postupovat ani podle jiného případu náhrady nemajetkové újmy, je třeba stanovit přiměřené zadostiučinění v takové výši, která bude odpovídat ekonomické realitě České republiky a tomu, co by obecně bylo vnímáno jako spravedlivé (např. s ohledem na cenovou úroveň nebo výši průměrné mzdy).“ (Rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo/1747/2014). Ako ale špecifikoval Najvyšší súd Českej republiky nebezpečie vzniku ujmy musí byť reálne, nie vyšpekulované a zároveň rozsah tejto ujmy by nemal byť zanedbateľný. (Rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Cdo/139/2008 zo dňa 29. 04. 2008). Konanie Žalobcu formou podania žaloby na priznanie finančného zadosťučinenia nie je adekvátne okolnostiam, nakoľko Žalobca mal možnosť brániť sa už v počiatkoch kontraktačného postupu a napriek tomu bol absolútne ľahostajný. Žalobca sa teda mohol brániť primerane aj iným spôsobom, než zľahčovaním svojho neobozretného a ľahostajného konania. Taktiež uvádzame, že žalobca do dnešného dňa neuhradil ani len výšku poskytnutého úveru.

4. Následne sa opäť vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že k podanému vyjadreniu žalovaného si žalobca dovoľuje uviesť, že s argumentáciou žalovaného v podanom vyjadrení nesúhlasí, nakoľko túto je potrebné považovať za zavádzajúcu a nezohľadňujúcu aktuálnu právnu úpravu ani rozhodovaciu prax v obdobných konaniach o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Tvrdenia žalovaného je potrebné považovať za zavádzajúce, keďže žiaden právny predpis totiž nikde nedefinuje ako podmienku vzniku nároku spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie skutočnosť deklarovanú žalovaným, a to tú, že „porušenie práva nie je už možné napraviť inak“. Uvedené si žalovaný buď iba domyslel alebo prebral z právneho ustanovenia, ktoré na žalovaný nárok nie je možné aplikovať a ktoré upravuje odlišný nárok z iného záväzkového vzťahu, napríklad zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, kde z rozhodovacej praxe súdov vyplýva prednosť napríklad vydania bezdôvodného obohatenia zo strany veriteľa, pred náhradou škody zo strany štátu (porovnaj zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci), alebo napríklad prednosť iného zadosťučinenia, napríklad ospravedlnenia pred nemajetkovou ujmou pri porušení alebo ohrození práva duševného vlastníctva (porovnaj ustanovenie § 442a zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka). Argumentácia žalovaného nápadne navodzuje dojem o výklade týchto právnych noriem, ktoré však s prejednávaným prípadom nesúvisia. Je taktiež nutné konštatovať, že tvrdenie o tom, že právo na primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľovi patrí ak právo na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo napríklad premlčané, je v priamo rozpore s ustanovením § 3 ods. 5) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, nakoľko v zmysle tam stanovených podmienok, sa na vznik takého práva explicitne vyžaduje jedine úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti na súde, ktoré predchádza vzniku práva na primerané finančné zadosťučinenie, pričom pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napríklad nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, zruší rozhodcovský rozsudok, určí neprijateľnú zmluvnú podmienku a pod. Žalovaný ďalej v podanom vyjadrení uvádza, že rozhodnutie súdu, ktoré uvádza žalobca má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. S uvedeným názorom žalobca nesúhlasí, nakoľko zrejmým účelom predmetného ustanovenia § 3 ods. 5) zákona č. 250/2007 Z. z. ochrane spotrebiteľa je odradiť podnikateľov od porušovania práv spotrebiteľa (preventívna funkcia), ako aj potrestať za už dokonané porušenie spotrebiteľských práv (sankčná funkcia). Súdy konajúce vo veci vedenej Okresným súdom Vranov nad Topľou pod sp. zn.: 5C/150/2016 deklarovali porušenie žalobcovho práva žalovaným a v merite veci rozhodli o jeho ochrane spôsobom vyplývajúcim z právnych noriem, najmä z príslušných ustanovení zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. Predmetné rozhodnutie teda nepredstavovalo sankciu ako to žalovaný nesprávne uvádza. Bolo nájdením práva - uvedením (spotrebiteľského) vzťahu do právneho súladu. Odôvodnenie uvedeného súdneho rozhodnutia tak v plnom rozsahu podporuje argumentáciu žalobcu a prispieva k správnosti jeho záverov, nakoľko deklaruje, že veriteľ nerešpektoval právnu úpravu o ochrane spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, nepostupoval s odbornou starostlivosťou a pod. Podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (platného a účinného po 10. 06. 2013) ujmu nie je potrebné preukazovať a na vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie postačuje samotné úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti na súde. Z vyššie uvedeného opäť vyplýva len

to, že žalovaný uvádza fabulované podmienky, pre ktorých nesplnenie nemá mať žalobca nárok na primerané finančné zadosťučinenie, čo je v rozpore s toho času platným a účinným ustanovením § 3 ods. 5) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Okrem toho je nutné konštatovať, že ujma spotrebiteľovi vznikla, minimálne v psychickej rovine, a to neprimeranou záťažou spôsobenou vymáhaním údajných nárokov žalovaného, na ktoré z hľadiska hmotného práva nemal nárok, v dôsledku čoho spotrebiteľ bol nútený hájiť svoje porušené práva a domáhať sa ochrany svojich práv súdnou cestou. Celý tento zdĺhavý a náročný postup, bol pre žalobcu ako spotrebiteľa nesmiernou psychickou záťažou, ktorá napriek tomu, že ujma nie je v súčasnej právnej úprave jedným z definičných znakov práva na primerané finančné zadosťučinenie, umocňuje vznik a existenciu tohto práva žalobcu. Zároveň poukazujeme na to, že primeranosť finančného zadosťučinenia a posúdenie jej výšky je dané práve do kompetencie súdu, kde v obdobných prípadoch súdy priznávali neraz podstatne vyššiu sumu finančného zadosťučinenia, než akú si v tomto konaní uplatňuje žalobca. Z uvedeného dôvodu trváme na tom, že suma vo výške 1.200,- eur je vo vzťahu k porušeniu práv spotrebiteľa, dlhotrvajúceho procesu hájenia jeho práv primeraná. Žalovaný ďalej tiež uvádza, že: „Žalovaný si na tomto mieste dovoľuje úctivo požiadať príslušný súd, aby pri posudzovaní Žalobcom uplatneného práva posudzoval konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu Žalobcu a Žalovaného a pri rozhodovaní vzal do úvahy aj konanie Žalobcu, ktorý sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sám konal v rámci kontraktačného postupu ľahostajne, keď svojim podpisom vyhlásil, že súhlasí s obsahom Zmluvy, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru.“ Predmetná obrana by mohla mať svoje miesto v pôvodnom konaní, v ktorom sa rozhodovalo o vydaní bezdôvodného obohatenia a dokazovali sa okolnosti uzavretia samotnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj opomenutie povinnosti zo strany veriteľa dodržiavať obligatórne ustanovenia vyššie citovaných právnych predpisov (okrem toho vzhľadom na skutočnosť „ex lege“ neplatnosti kogentných právnych noriem je odkaz na zavinenie žalobcu bezpredmetný). V tomto konaní je vyššie uvedené tvrdenie žalovaného nadbytočné okrem iného z dôvodu, že v pôvodnom konaní už bolo deklarované porušenie práva žalobcu ako spotrebiteľa, ku ktorému došlo predovšetkým tým, že žalobca aktívne konal, nakoľko sa žalovaný snažil vymôcť od spotrebiteľa plnenie, ktoré mu podľa spotrebiteľského práva nepatrilo, čo viedlo k vzniku súdneho konania v ktorom bolo porušenie spotrebiteľovho práva deklarované. Žalovaný mohol vzniku súdneho sporu zabrániť (a porušenie práva nedokonať) napr. snahou o uzatvorenie zmieru, mimosúdne a podobne, čím by k vzniku podmienky „úspešného uplatnenia práva“ na súde nedošlo, pričom v konaní postupoval aj konaním na odvolacom súde, a to napriek názoru vyslovenému okresným súdom, pričom konanie tým ďalej zbytočne predĺžil a odvolací súd následne potvrdil rozhodnutie okresného súdu. Celá obrana žalovaného je preto zovšeobecnená, bezpredmetná pričom názory žalovaného sú niekoľko krát opakované a predstavujú skôr len akýsi názor - pocit nesúhlasu s pre neho prísnou právnou normou. K výške uplatneného primeraného finančného zadosťučinenia si žalobca dovoľuje poukázať na to, že táto predstavuje iba nepatrné finančné zadosťučinenie v porovnaní so sumou, ktorú sa žalovaný snažil od spotrebiteľa nezákonne vymôcť a tým výrazne ohrozil jeho majetkovú stabilitu. Vzhľadom na vyššie uvedené možno konštatovať, že zo strany spotrebiteľa právo na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vyplýva zo splnenia všetkých podmienok na priznanie žalobou požadovaného nároku zo strany súdu v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktorými sú: 1. žalobca musí mať postavenie spotrebiteľa - bolo jasne preukázané, že žalobca v predmetnom prípade toto postavenie má, ako to konštatoval aj Okresný súd Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn.: 5C/150/2016, 2. zo strany porušiteľa došlo k porušeniu práva alebo povinnosti zo zákona o ochrane spotrebiteľa alebo z osobitných predpisov na ochranu spotrebiteľa, 3. spotrebiteľ musel porušenie práva alebo povinnosti úspešne uplatniť na súde, 4. právo na primerané finančné zadosťučinenie mu prináleží od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Na doplnenie vo vzťahu k otázke výšky uplatneného nároku je nutné uviesť, že žalobca si v danom konaní uplatňuje len zlomok toho, čo sa snažil žalovaný prostredníctvom nezákonne vedenej exekúcie získať a nebyť súdnej ochrany a úspešného uplatnenia porušenia práv spotrebiteľa na súde, zásah do majetkovej sféry žalobcu ako spotrebiteľa by pokračoval aj naďalej. Podanou žalobou si tak žalobca uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie len vo výške 1.100,- eur, ktorá nepredstavuje ani zďaleka výšku bezdôvodného obohatenia, ku ktorému došlo na strane žalovaného. Spotrebiteľom uplatňované primerané finančné zadosťučinenie predstavuje zhruba len 42 % zo sumy, ktorú sa žalovaný snažil od spotrebiteľa vymôcť za použitia neprijateľných zmluvných podmienok a nekalých obchodných praktík. Zároveň poukazujeme na to, že primeranosť finančného zadosťučinenia a posúdenie jej výšky je dané vylúčne do kompetencie súdu, kde v obdobných konaniach príslušné súdy priznávali spotrebiteľom ďaleko vyššiu hodnotu primeraného finančného zadosťučinenia, v niektorých prípadoch dokonca totožnú s výškou napríklad získaného bezdôvodného obohatenia na úkor spotrebiteľa (teda 100 %) alebo s výškou sumy, o ktorú sa dodávateľ

snažil na úkor spotrebiteľa obohatiť. V tejto súvislosti poukazujeme napríklad na rozhodovaciu prax Krajského súdu Prešove, prezentovanú napríklad rozhodnutiami vydanými v konaniach vedených pod sp. zn.: 3Co/53/2016, pod sp. zn.: 6Co/104/2017, pod sp. zn.: 7Co/23/2017, pod sp. zn.: 19Co/30/2018, pod sp. zn.: 7Co/49/2018 a pod sp. zn.: 21Co/31/2018. Výška žalovanej sumy je tak podporená aj ustálenou rozhodovacou praxou iných príslušných súdov.

5. Súd vo veci pojednával dňa 07. 02. 2023.

6. Na pojednávaní dňa žalobca prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že čo sa týka podanej žaloby trvá na nej v celom rozsahu. Na otázku súdu, či žalobca vyplatil úvery alebo nie, keďže žalovaný uvádza, že žalobca do dnešného dňa neuhradil ani len výšku poskytnutého úveru, právny zástupca žalobcu uvádza, že aj z predložených listín vyplýva, že žalobca vyplatil tieto úvery vo vyššej výške ako len istinu. Na otázku súdu právnemu zástupcovi žalobcu, nech popíše ako prebiehalo predchádzajúce súdne konanie, kde mu bolo priznané bezdôvodné obohatenie uvádza, že žalovaného vyzval na zaplatenie, avšak žalovaný na túto výzvu nereagoval, preto následne bola podaná žaloba. Čo sa týka samotného konania, toto prebiehalo od roku 2016 až do právoplatnosti rozhodnutia krajského súdu v roku 2019, teda tri roky, pričom žalovaný bol pasívny a aj keď už bol zaviazaný na zaplatenie bezdôvodného obohatenia, tak dobrovoľne ho neuhradil a bola nevyhnutná v tomto prípade exekúcia.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, rozsudkom OS Vranov nad Topľou č. k. 5C/150/2016-204, rozsudkom KS v Prešove č. k. 23Co/173/2018-285, vyjadreniami strán sporu, ako aj ostatným spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 5C/150/2016-204 zo dňa 11. 06. 2018 v spojení s rozsudkom KS v Prešove č. k. 23Co/173/2018-285 vo veci žalobcu proti žalovanému o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 2.601,54 eur rozhodol tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.428,61 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 820,- eur od 25. 07. 2017 do zaplatenia, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.608,- eur od 25. 07. 2017 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 87 %. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva nasledujúce: „67. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100 % priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 782,54 % z ročnej miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami, takže o 682,54 % prevyšuje miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami. 68. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§ 41 Občianskeho zákonníka). 69. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ Uznesenie Ústavného súdu SR z 24. 02. 2011, IV.ÚS 55/201-19 70. Žalobca si tak dôvodne uplatnil nárok na bezdôvodné obohatenie v sume 172,61 eur proti žalovanému na základe predmetnej zmluvy a v uvedenej časti súd žalobe vyhovel. 86. Pokiaľ ide o poplatok v sume 270,- eur, z predmetného formulára zmluvy č. 803401475 nie je zrejmé o aký poplatok sa jedná, pričom v prípade, že ide o určitú formu odplaty (úroku) za úver za obdobie dvoch mesiacov, ročne by táto odplata predstavovala 1.620,- eur (270 : 2 mesiace x 12 mesiacov = 1.620,- eur), čo je 162 % poskytnutého úveru. Z predmetného formulára nie je zrejmé za aké iné služby bol uvedený poplatok žalobcovi ako spotrebiteľovi účtovaný. 87. Poplatok v sume 378,- eur z predmetného formulára zmluvy č. 803401689 tak isto nie je zrejmé o aký poplatok sa jedná, pričom v prípade, že ide o určitú formu odplaty (úroku) za úver za obdobie dvoch mesiacov, ročne by táto odplata predstavovala 2.268,- eur (378 : 2 mesiace x 12 mesiacov = 2.268,- eur), čo je 162 % poskytnutého úveru. Z predmetného formulára nie je zrejmé za aké iné služby bol uvedený poplatok žalobcovi ako spotrebiteľovi účtovaný. 88. Ak išlo o administratívny poplatok, ktorý je určený pevnou sumou a predstavuje 162 % poskytnutého úveru, takýto poplatok je v rozpore s dobrými mravmi a platí pre neho, čo už bolo uvedené vyššie pre poplatky daného typu. Uplatňovanie uvedeného poplatku je preto možné považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. Súd poukazuje na závery vyššie citovaného rozhodnutia Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 18Co/109/2011 a Uznesenie Ústavného súdu SR z 24. 02. 2011, IV.ÚS 55/201-19. 89. V závere oboch zmlúv je drobným písmom uvedená netransparentná inkorporačná doložka, ktorá v danom prípade

nemohla privodiť viazanosť Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sa prostredníctvom nej mali stať súčasťou zmluvy. V súvislosti s netransparentnou inkorporačnou doložkou súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku uvedené vyššie. 90. Na základe uvedeného je možné predmetný poplatok považovať za úrok poskytnutého úveru (nakoľko iný účel poplatku nie je zo zmluvy zrejmý). Za daných okolností bol potom žalobcovi úver poskytnutý pri ročnej úrokovej sadzbe 162 %. 91. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou do 1 roka (2 mesačné splátky) v júli 2012 činil úrok 7,06 % p. a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako 22-násobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami pri obdobných úveroch. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom. Ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 2294,62 % z ročnej miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami, takže o 2194,62 % prevyšuje miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami. 92. Pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou do 1 roka (2 mesačné splátky) v novembri 2012 činil úrok 7,67 % p. a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako 21-násobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami pri obdobných úveroch. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom. Ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 2112,13 % z ročnej miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami, takže o 2012,13 % prevyšuje miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami. 93. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov v oboch zmluvách za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka). 94. Formulárové zmluvy o úvere zo dňa 12. 07. 2012 a dňa 28. 11. 2012 taktiež neobsahujú údaj RPMN, tak ako to vyžaduje ust. § 9 ods. 2 písm. j) zák. o spotrebiteľských úveroch, preto je možné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov v súlade s ustanovením § 11 ods. 1 písm. a) zákona. 95. Žalobca si tak dôvodne uplatnil nárok na bezdôvodné obohatenie v sume 270,- eur proti žalovanému na základe zmluvy č. 803401475 a nárok na bezdôvodné obohatenie v sume 378,- eur proti žalovanému na základe zmluvy č. 803401689 a v uvedenej časti súd žalobe vyhovel. 117. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov vo všetkých zmluvách za absolútne neplatnú (§ 41 Občianskeho zákonníka). 118. V závere všetkých zmlúv je drobným písmom uvedená netransparentná inkorporačná doložka, nakoľko formuláre zmlúv obsahujú predtlačený text o tom, že dolupodpísaný dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom tejto zmluvy o úvere, ako aj s obsahom plnomocenstiev v nej uvedených a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Netransparentná inkorporačná doložka v danom prípade nemohla privodiť viazanosť Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sa prostredníctvom nej mali stať súčasťou zmluvy. 119. Žalobca si tak dôvodne uplatnil nárok bezdôvodné obohatenie v sume 1.608,- eur proti žalovanému na základe zmlúv č. 803401805, č. 803401907, č. 803401983, č. 8034002015 a v uvedenej časti súd žalobe vyhovel.“

9. Podľa § 1 ods. 1, 2 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len „združenie“) a označovanie výrobkov cenami. Tento zákon sa vzťahuje na predaj výrobkov a poskytovanie služieb, ak k plneniu dochádza na území Slovenskej republiky alebo ak plnenie súvisí s podnikaním na území Slovenskej republiky.

10. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými

predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

11. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu vyplývajúci z § 3 ods. 5 zákona č.250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

12. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.

13. Z vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že žalobca úspešne uplatnil porušenie svojich práv ustanovených osobitným predpisom v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 5C/150/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 23Co/173/2018. V predmetnom konaní žalobca voči žalovanému aktívne uplatňoval svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v celkovej výške 2.601,54 eur s úrokom z omeškania, pričom bol úspešný v časti o zaplatenie 2.428,61 eur. Z rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 5C/150/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 23Co/173/2018 jednoznačne vyplýva, že súd priznal žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia na skutkovom a právnom základe, že zmluvy uzatvorené medzi žalobcom a žalovaným je potrebné považovať za bezúročné a bez poplatkov.

14. Keďže výška primeraného finančného zadosťučinenia nie je predmetom žiadnej právnej úpravy, súd v rámci voľnej úvahy vyhodnocuje primeranosť s ohľadom na konkrétne okolnosti veci. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Z hypotézy právnej normy v časti, na základe ktorej možno priznať spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom (zákonom č. 250/2007Z. z.) a osobitnými predpismi zodpovedá, jednoznačne vyplýva podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva, alebo povinnosti ustanoveného zákonom č. 250/2007 Z. z., alebo osobitnými predpismi spotrebiteľom. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká konkrétna majetková ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

15. Vyhodnotiac všetky okolnosti prípadu súd považoval za primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,00 eur v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. Súd bral do úvahy tú skutočnosť, že žalobca si na ochranu svojich práv musel nájsť právneho zástupcu z radov advokátov a následne v súdnom konaní sa ako spotrebiteľ domáhať voči žalovanému ako dodávateľovi vydania finančných prostriedkov, o ktoré sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil, taktiež že žalovaný ako dodávateľ pripravil zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré boli v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko obsahovali neprimerane vysoké úroky, resp. administratívne poplatky ako to konštatoval Okresný súd Vranov nad Topľou v potvrdenom rozsudku sp. zn. 5C/150/2016. Žalovaný vo vzťahu k žalobcovi požadoval zaplatenie aj tej časti nároku, ktorý bol v rozpore s dobrými mravmi a tento sa až následne súdnou cestou domohol vrátenia tejto časti titulom bezdôvodného obohatenia. Ďalej súd zohľadňoval aj skutočnosť, že na strane žalovaného reálne došlo k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobcu vo výške 2.428,61 eur. Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ako nemajetkovej ujmy súd považoval za dôvodné zohľadňovať satisfakčnú, ale hlavne tiež sankčnú funkciu primeraného finančného zadosťučinenia, ktorej podstatou je odradiť dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči spotrebiteľovi. Súd je tak toho názoru, že celková suma 500,00 eur ako finančné zadosťučinenie je primeraná pre dovŕšenie satisfakcie porušených práv žalobcu ako spotrebiteľa a súčasne žalovaného sankcionuje tak, že svojím účinkom

prispieva k upusteniu od uplatňovania obdobných nekalých praktík voči iným spotrebiteľom. Vzhľadom na konkrétne okolnosti súdenej veci tak priznaná suma 500,00 eur, zodpovedá zákonom akcentovanej ochrane spotrebiteľa, a má aj dostatočnú sankčnú funkciu, aby žalovaný od obdobného konania v budúcnosti upustil. Na druhej strane, nemá to však byť prostriedok neprimeraného obohatenia pre spotrebiteľa. Súd preto priznal finančné zadosťučinenie vo výške 500,- eur, ktoré považuje v danom prípade za primerané vzhľadom na všetky okolnosti a činnosť, ktorú musel žalobca vyvinúť, aby sa svojho práva domohol.

16. Podľa § 251 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

17. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

18. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 CSP podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. V prejednávanej veci výška plnenia závisela od úvahy súdu. Úspech sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku. Žalobkyňa bola plne procesne úspešná, lebo mala plný úspech čo do základu uplatneného nároku a výška plnenia závisela výlučne od úvahy súdu, preto má právo na plnú náhradu trov konania iba z prisúdenej sumy (nie zo sumy žalovanej). Podľa rozhodovacej praxe Krajského súdu v Prešove, konania, v ktorých rozhodnutie o výške plnenia závisí od úvahy súdu, predstavujú výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania. Úvaha súdu sa môže týkať len skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia (nie základu uplatneného nároku). Pre priznanie plnej náhrady trov konania v tomto prípade nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu sporovej strany (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti). Úvaha súdu o výške plnenia sa musí opierať o hmotné právo, spravidla o právne normy, v ktorých je rozsah nároku upravený vymedzením právne relevantných kritérií, jeho samotné určenie (vyčíslenie) vyplýva z konkrétnych okolností danej veci. Pre priznanie plnej náhrady trov konania nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti), a to ani to, akú sumu v pomere k súdom priznanej sume strana uplatňovala. Za neúspech sa nepovažuje rozdiel medzi uplatňovanou a priznanou výškou nároku. Predpokladom pre aplikáciu tohto ustanovenia je výlučne skutočnosť, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu (pozri rozsudky Krajského súdu v Prešove napríklad sp. zn. 13Co/49/2018 zo dňa 28. 01. 2019, 24Co/49/2017 zo dňa 22. 02. 2018, 18Co/92/2018 zo dňa 16. 01. 2019).

20. O výške trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku v súlade s ustanovením § 262 ods. 2 CSP.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.